A

प्रश्नपुस्तिका क्रमांक
BOOKLET NO.

प्रश्नपुस्तिका
मराठी, इंग्रजी व सामान्य अध्ययन

वेळ : $1\frac{1}{2}$ (दीड) तास

एकूण प्रश्न : 150
एकूण गुण : 150

सूचना

(1) सदर प्रश्नपुस्तिकेत 150 अनिवार्य प्रश्न आहेत. उमेदवारांनी प्रश्नांची उत्तरे लिहिण्यास सुरुवात करण्यापूर्वी या प्रश्नपुस्तिकेत सर्व प्रश्न आहेत किंवा नाहीत याची खात्री करून घ्यावी. असा तसेच अन्य काही दोष आढळल्यास ही प्रश्नपुस्तिका समवेक्षकांकडून लगेच बदलून घ्यावी.

(2) आपला परीक्षा-क्रमांक ह्या चौकोनांत **न विसरता बॉलपेनने** लिहावा.

परीक्षा-क्रमांक								
	↑ केंद्राची संकेताक्षरे							↑ शेवटचा अंक

(3) वर छापलेला प्रश्नपुस्तिका क्रमांक तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर विशिष्ट जागी उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे **न विसरता नमूद करावा.**

(4) (अ) या प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाला 4 पर्यायी उत्तरे सुचविली असून त्यांना 1, 2, 3 आणि 4 असे क्रमांक दिलेले आहेत. त्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तराचा क्रमांक उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर नमूद करावा. अशा प्रकारे उत्तरपत्रिकेवर उत्तरक्रमांक नमूद करताना तो संबंधित प्रश्नक्रमांकासमोर छायांकित करून दर्शविला जाईल याची काळजी घ्यावी. **ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.**

(ब) **आयोगाने ज्या विषयासाठी मराठी बरोबर इंग्रजी माध्यम विहित केलेले आहे. त्या विषयाचा प्रत्येक प्रश्न मराठी बरोबर इंग्रजी भाषेत देखील छापण्यात आला आहे. त्यामधील इंग्रजीतील किंवा मराठीतील प्रश्नामध्ये मुद्रणदोषांमुळे अथवा अन्य कारणांमुळे विसंगती निर्माण झाल्याची शंका आल्यास, उमेदवाराने संबंधित प्रश्न पर्यायी भाषेतील प्रश्नाशी ताडून पहावा.**

(5) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत. यास्तव सर्व प्रश्नांची उत्तरे द्यावीत. घाईमुळे चुका होणार नाहीत याची दक्षता घेऊनच शक्य तितक्या वेगाने प्रश्न सोडवावेत. क्रमाने प्रश्न सोडविणे श्रेयस्कर आहे पण **एखादा प्रश्न कठीण वाटल्यास त्यावर वेळ न घालविता पुढील प्रश्नाकडे वळावे.** अशा प्रकारे शेवटच्या प्रश्नापर्यंत पोहोचल्यानंतर वेळ शिल्लक राहिल्यास कठीण म्हणून वगळलेल्या प्रश्नांकडे परतणे सोईस्कर ठरेल.

(6) उत्तरपत्रिकेत एकदा नमूद केलेले उत्तर खोडता येणार नाही. नमूद केलेले उत्तर खोडून नव्याने उत्तर दिल्यास ते तपासले जाणार नाही.

(7) **प्रस्तुत परीक्षेच्या उत्तरपत्रिकांचे मूल्यांकन करताना उमेदवाराच्या उत्तरपत्रिकेतील योग्य उत्तरांनाच गुण दिले जातील. तसेच "उमेदवाराने वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी स्वरूपाच्या प्रश्नांची दिलेल्या चार पर्यायांपैकी सर्वात योग्य उत्तरेच उत्तरपत्रिकेत नमूद करावीत. अन्यथा त्यांच्या उत्तरपत्रिकेत सोडविलेल्या प्रत्येक चार चुकीच्या उत्तरांसाठी एका प्रश्नाचे गुण वजा करण्यात येतील".**

ताकीद

ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपेपर्यंत ही प्रश्नपुस्तिका आयोगाची मालमत्ता असून ती परीक्षाकक्षात उमेदवाराला परीक्षेसाठी वापरण्यास देण्यात येत आहे. ही वेळ संपेपर्यंत सदर प्रश्नपुस्तिकेची प्रत/प्रती, किंवा सदर प्रश्नपुस्तिकेतील काही आशय कोणत्याही स्वरूपात प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्षपणे कोणत्याही व्यक्तीस पुरविणे, तसेच प्रसिद्ध करणे हा गुन्हा असून अशी कृती करणाऱ्या व्यक्तीवर शासनाने जारी केलेल्या "परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचा अधिनियम-82" यातील तरतुदीनुसार तसेच प्रचलित कायद्याच्या तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

तसेच ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी विहित केलेली वेळ संपण्याआधी ही प्रश्नपुस्तिका अनधिकृतपणे बाळगणे हा सुद्धा गुन्हा असून तसे करणारी व्यक्ती आयोगाच्या कर्मचारीवृंदापैकी, तसेच परीक्षेच्या पर्यवेक्षकीयवृंदापैकी असली तरीही अशा व्यक्तीविरूद्ध उक्त अधिनियमानुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती शिक्षेस पात्र होईल.

पुढील सूचना प्रश्नपुस्तिकेच्या अंतिम पृष्ठावर पहा

पर्यवेक्षकांच्या सूचनेविना हे सील उघडू नये

SEAL

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

1. खालील 'अ' व 'ब' गटातील कोणती जोडी सुसंगत आहे, ते पर्यायी उत्तरांतून शोधा -

	'अ'		'ब'
(a)	तद्‌भव	(i)	यथामति
(b)	तत्सम	(ii)	दूध
(c)	देशी	(iii)	कंडक्टर
(d)	परकीय	(iv)	झोप

(1) (c) आणि (ii) (2) (b) आणि (i) (3) (d) आणि (iv) (4) (a) आणि (iii)

2. 'अपसारण चिन्हांचा' वापर केंव्हा करण्यात येतो ?

(a) संबोधन दर्शविताना.

(b) बोलता बोलता विचारमालिका तुटल्यास.

(c) '——————' या चिन्हाचा वापर करताना.

(d) स्पष्टीकरण द्यावयाचे असल्यास.

(1) फक्त (a) (2) (b) आणि (c) फक्त

(3) (b) आणि (d) फक्त (4) (a), (b) आणि (d) फक्त

3. खालील पर्यायी उत्तरांतील गटाबाहेरचे असलेले पर्यायी उत्तर कोणते ?

(1) धसाडा (2) सुळा (3) शल्य (4) धांगड

4. ''शेणाचा दिवा लावणे'' या वाक्प्रचाराचा अर्थ सांगा -

(1) मूर्खपणाचे कृत्य करणे (2) दिवाळे काढणे

(3) भित्रेपणा दाखविणे (4) मिजास करणे

5. खालील शब्दातील योग्य वर्णरचना कशी आहे, ते पर्यायी उत्तरांतून शोधा -

'धृतराष्ट्र'

(1) ध् + ऋ + त् + अ + र् + आ + ष् + ट् + र् + अ

(2) ध् + ऋ + त् + अ + र् + आ + ष् + ट् + र् + अ

(3) ध् + ऋ + त् + अ् + र् + आ् + ष् + ट् + र् + अ्

(4) ध + ऋ + त् + अ् + र् + आ + ष् + ट् + र् + अ

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

6. खालील वाक्प्रचार हा कोणत्या पर्यायी उत्तरांतील उदाहरणाने दाखविला आहे ?

'कच्छपी लागणे'

(1) एखादे काम करण्याची प्रतिज्ञा करणे. (2) एखाद्याच्या नादी लागणे.

(3) माघार घेणे. (4) अडचणीत सापडणे.

---

7. ''भुंगा'' या शब्दाचा समानार्थी शब्द सांगा -

(1) भानू (2) समीरण (3) मिलिंद (4) मृगेंद्र

---

8. खालील पर्यायी उत्तरांतून पूर्वरूप संधी ओळखा ?

(1) देवालय (2) चांगलेसे (3) दिग्विजय (4) मनोरथ

---

9. खालील शब्दसमूहाबद्दल एक शब्द सांगा -

''मोफत कोरडा शिधा मिळण्याचे ठिकाण''

(1) अन्नछत्र (2) सदावर्त (3) भोजनालय (4) देवालय

---

10. खाली 'क्ष' आणि 'ज्ञ' गटात वाक्प्रचार व त्यांचे अर्थ विसंगतरूपाने दिलेले आहेत. पर्यायी उत्तरांतून योग्य असलेल्या चार जोड्या कोणत्या आहेत, ते पर्यायी उत्तर शोधून काढा -

	'क्ष' वाक्प्रचार		'ज्ञ' अर्थ
(a)	तोंड उष्टे करणे	(i)	गप्प बसणे
(b)	तोंड गोड करणे	(ii)	थोडे खाणे
(c)	तोंड घालणे	(iii)	खुश करणे
(d)	तोंड आवरणे	(iv)	आगाऊ बोलणे

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(iii)	(ii)	(iv)	(i)
(2)	(ii)	(iv)	(i)	(iii)
(3)	(iii)	(i)	(iv)	(ii)
(4)	(ii)	(iii)	(i)	(iv)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

11. 'लिंगविचारा' संबंधी योग्य विधान कोणते ते पर्यायी उत्तरांतून सांगा -

(1) लिंग हे उभयान्वयी अव्ययावरून ओळखतात.

(2) नामाचे रूप हे एक लिंग ओळखण्याची खूण आहे.

(3) 'लिंग विचारात' व्याकरणकारांनी शब्दयोगी अव्ययाचा अधिक उपयोग केला आहे.

(4) केवलप्रयोगी अव्यय हे लिंग ओळखण्याचे एकमात्र साधन होय.

---

12. पर्यायी उत्तरांत कोणता शब्द तद्भव शब्द **नाही** ?

(1) भाऊ (2) सासरा (3) झोप (4) कोवळा

---

13. खालील शब्दाचा अर्थ पर्यायी उत्तरातून शोधा -

''उपळी''

(1) जमिनीतून पाझरुन निघणारा झरा

(2) डोंगरातून कोसळणारा धबधबा

(3) डोंगरातून उगम पावणारी नदी

(4) नदीत जेथवर समुद्राच्या भरतीचे पाणी येते तेथवरचा नदीचा भाग

---

14. खालील पर्यायी उत्तरांतील क्रियाविशेषण शब्द असलेले योग्य पर्यायी उत्तर कोणते ?

(1) तांदूळ बिंदूळ (2) वाईट साईट (3) उद्या बिद्या (4) गेला बिला

---

15. मराठी 'प्रयोग विचारात' कर्तरी प्रयोगाची चर्चा केली आहे. यामध्ये -

(a) कर्माप्रमाणे क्रियापद असते.

(b) कर्ता प्रथमांत असतो.

(c) कर्म असतेही किंवा नसतेही.

(d) संकीर्ण प्रयोगातही असतो.

वरीलपैकी कोणते विधान **बरोबर** आहे ?

(1) फक्त (a) (2) (a) आणि (b)

(3) (a), (b), आणि (c) (4) (b), (c) आणि (d)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

16. खाली दिलेल्या शब्दाप्रमाणे पर्यायी उत्तरांतील योग्य पर्यायी उत्तर शोधून काढा -

'विशेषण वाक्य'

(1) त्याचे डोळे पाणावले (2) त्याचे डोळे पाणीगत आहेत.

(3) त्यांच्या डोळ्यात पाणी आले. (4) त्याचे डोळे पाणीदार आहेत.

---

17. खालील पर्यायी उत्तरांतून 'व्यंजना' शब्दशक्ती ओळखा :

(1) आज किती गाड्यांची आवक झाली.

(2) तो निवळ साप आहे.

(3) सायंकाळची शोभा काहिशी औरच असते.

(4) आम्ही गहू खातो.

---

18. खालीलपैकी कोणत्या शब्दाचे सामान्यरूप होत नाही ?

(1) ससा (2) वधू (3) मूल (4) पान

---

19. ''यज्ञसूकर'' या शब्दाचा अर्थ सांगा -

(1) वराहावतार (2) जानवे

(3) यज्ञ करण्याची ठराविक जागा (4) होम

---

20. वर्णविचारामध्ये मूर्धन्य वर्णांचा विचार करण्यात आला आहे. यामध्ये -

(a) क्, ख् या स्पर्श व्यंजनांचा उल्लेख येतो.

(b) अनुनासिकांचा समावेश होतो.

(c) ट्, ठ् कठोर व्यंजने पाहवयास मिळतात.

(d) या वर्णांचा उच्चार होताना मुखावाटे जोराने उसासा बाहेर पडतो. त्यांना उष्मे म्हणतात.

वरीलपैकी कोणता पर्याय **बरोबर** आहे ?

(1) फक्त (a) (2) (a) आणि (d) (3) फक्त (c) (4) (a) आणि (b)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

21. नवीन शुद्धलेखनाच्या नियमातून शुद्ध असलेला शब्द पर्यायी उत्तरांतून शोधा -

(1) वधूपरीक्षा (2) वधुपरीक्षा (3) वधूपरिक्षा (4) वधुपरिक्षा

---

22. खाली दिलेल्या **'अ'** व **'ब'** गटात अनुक्रमे म्हणी व त्यांचे अर्थ दिले आहेत. मात्र पर्यायी उत्तरांतील एक उत्तर चारही जोडीमध्ये म्हणी व अर्थाच्या दृष्टीने योग्य आहे ते कोणते?

'अ'	**'ब'**
(a) साखरेचे खाणार त्याला देव देणार.	(i) जेथे लाभ असतो, तेथे लोक जमतात.
(b) साखरेला मुंग्या लागणारच.	(ii) नशीबवान माणसाला कोणत्याही गोष्टीची उणीव भासत नाही.
(c) सांगी तर सांगी म्हणे वडाला वांगी.	(iii) श्रीमंती गेली तरी श्रीमंतीची ऐट जात नाही.
(d) सुंभ जळाला, तरी पीळ जात नाही.	(iv) एकदम अशक्य कोटीतल्या गोष्टी करणे.

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	**(b)**	**(c)**	**(d)**
(1)	(ii)	(iii)	(i)	(iv)
(2)	(ii)	(iii)	(iv)	(i)
(3)	(iv)	(ii)	(iii)	(i)
(4)	(ii)	(i)	(iii)	(iv)

---

23. खाली दिलेले वाक्य पूर्ण करा. पर्यायी उत्तरांतून योग्य उत्तर शोधा -

'अपायकारक सहानुभूती म्हणजे __________ होय.

(1) वानरकिवण (2) वानरखाद (3) वानरचेष्टा (4) वादेली

---

24. वाक्यविचारात 'मिश्रवाक्य' या वाक्य प्रकाराचा विचार केला जातो. यात -

(a) एकच केवल वाक्य असते.

(b) गौणवाक्याचा मुळीच विचार केला जात नाही.

(c) 'जे-ते', 'जेव्हा-तेव्हा' या उभयान्वयी अव्ययांचा वापर केला जातो.

(d) केवळ प्रधानवाक्यावरच भागते.

खालीलपैकी पर्यायी उत्तरांतील कोणते विधान **बरोबर** आहे?

(1) फक्त (a) (2) (a) आणि (b)

(3) फक्त (c) (4) फक्त (c) आणि (d)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

25. पुढील गोष्टींचे भान ठेवून आपल्याला लेखन करता आले पाहिजे, याकरिता -

(a) दोन शब्दात अंतर ठेवणे.

(b) विरामचिन्हांचा योग्यरितीने वापर करणे.

(c) वाक्याच्या ओळीतील सर्व शब्दांची नाहक अदलाबदल करणे.

(d) परिच्छेद रचना करणे.

पर्यायी उत्तरांतील **योग्य** उत्तर कोणते ?

(1) फक्त (b) (2) फक्त (a) आणि (b)

(3) फक्त (a), (b), आणि (c) (4) फक्त (a), (b) आणि (d)

---

26. खालील विधानातील अधोरेखित शब्दाचा कारकार्थ कोणता ?

'त्याच्या <u>वागण्याचा</u> मला राग आला'.

(1) कर्ता (2) करण (3) अपादान (4) अधिकरण

---

27. पर्यायी उत्तरांतून खालील वाक्य कोणत्या वाक्यप्रकाराचे आहे. ते सांगा -

'चारित्र्यहीनतेमुळे देश रसातळाला जातो व चारित्र्यसंपन्नतेमुळे तो वैभव शिखरावर जाऊन पोहोचतो.'

(1) मिश्र वाक्य (2) गौण वाक्य (3) संयुक्त वाक्य (4) केवल वाक्य

---

28. खालील उदाहरण क्रियापदाच्या– काळावरून कोणत्या प्रकारातील आहे, हे पर्यायी उत्तरांतून शोधा -

'मी गोष्ट लिहिली आहे'.

(1) साधा (2) पूर्ण (3) रीती (4) अपूर्ण

---

29. खालील उदाहरण हे कोणत्या वाक्प्रचाराचे आहे. पर्यायी उत्तरांतून शोधा -

'निरूपाय होणे.'

(1) कोंडमारा होणे (2) कानावर पडणे (3) कानाडोळा करणे (4) खडे फोडणे

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

30. ''पिपीलिका'' या शब्दाचा अर्थ सांगा -

(1) मुंगळा (2) मच्छर, डास (3) मुंगी (4) माशी

31. पर्यायी उत्तरांतून योग्य पर्यायी उत्तर असलेला शुद्ध जोडशब्द कोणता ?

(1) रितीरीवाज (2) रीतिरिवाज (3) रितिरिवाज (4) रीतीरीवाज

32. खालील चार शब्दामधील अशुद्ध शब्द कोणता ?

(1) मथितार्थ (2) अनसूया (3) हाहा:कार (4) निर्भर्त्सना

33. पुढील म्हण पूर्ण करा -

जळत्या घराचा ________ .

(1) पडता ढाचा (2) ढळता ढाचा (3) पळता वासा (4) गळता वासा

34. खाली दिलेल्या वाक्याचे पृथक्करण पर्यायी उत्तरांतून केलेले आहे. त्यातील योग्य पृथक्करण कोणत्या पर्यायी उत्तरात केले आहे, ते सांगा -

'आणखी एक प्रसंग सांगण्यासारखा आहे.'

(1) प्रसंग - विधेय, आणखी एक - विधेय विस्तारक, सांगण्यासारखा - उद्देश्य विस्तारक, आहे - कर्मपूरक

(2) आहे - कर्मपूरक, आणखी एक - उद्देश्य, प्रसंग - पूरक, सांगण्यासारखा - मूळ विधेय.

(3) आणखी एक - उद्देश्य विस्तारक, प्रसंग - मूळ उद्देश्य, आहे - मूळ विधेय, सांगण्यासारखा - विधेयपूरक.

(4) आणखी एक - उद्देश्य, प्रसंग - उद्देश्य विस्तारक, आहे - विधेय विस्तारक, सांगण्यासारखा - मूळ विधेय.

35. खालील पर्यायी उत्तरांतून न्यूनत्वबोधक उभयान्वयी अव्यय असलेले योग्य पर्यायी उत्तर कोणते ?

(1) पिल्याने घरट्याबाहेर मान काढली व किलबिलाट केला.

(2) तुला ज्ञान हवे की धन हवे ?

(3) बाबांना थोडे बरे नाही बाकी सर्व ठीक.

(4) मधूने उत्तम भाषण केले; म्हणून त्याला बक्षीस मिळाले.

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

36. खालील पर्यायी उत्तरांतून केवल वाक्य कोणते ते सांगा ?

(1) तो जोराने धावत होता आणि धावता धावता तो पडला.

(2) तो जोराने धावत होता म्हणून तो पडला.

(3) तो जोराने धावत होता. तो पडला.

(4) तो जोराने धावत असताना पडला.

---

37. "षट्कर्णी होणे" या वाक्प्रचाराचा अर्थ सांगा -

(1) दुर्लक्ष करणे (2) सहजपणे ऐकू येणे

(3) चुकीची कडक शब्दांत जाणीव करुन देणे (4) गुप्त गोष्ट तिसऱ्यास सांगणे

---

38. पुढीलपैकी संकेतार्थी वाक्य ओळखा -

(1) पाऊस पडतो व हवेत गारवा येतो. (2) पाऊस पडता तर हवेत गारवा आला असता.

(3) पाऊस पडताच हवेत गारवा येतो ना. (4) पाऊस पडताच हवेत गारवा येत नाही असे नाही.

---

39. खालील वाक्यातील विधेय-पूरक कोणते ?

'शामरावांनी विश्वासला बैदूल दिले.'

(1) बैदूल (2) विश्वासला (3) शामरावांनी (4) दिले

---

40. खाली दिलेल्या पर्यायी उत्तरांतून संख्यावाचक क्रियाविशेषणाची उदाहरणे दिली आहेत. त्यातील अपकर्षदर्शक संख्यावाचक क्रियाविशेषणाचे योग्य उत्तर सांगा -

(1) ते काम त्यास पुरेसे आहे. (2) त्यांच्या सभेस चिक्कार गर्दी झाली होती.

(3) माझ्या हाताला तो चुकून लागला. (4) मला त्यांचे वागणे बिलकूल आवडले नाही.

---

41. गटाबाहेरील शब्द कोणता ?

(1) सोम (2) शशी (3) इंदु (4) अर्णव

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

42. 'कर्मधारय समास' हा पुढील कारणांनी ओळखला जातो -

(a) दोन्ही पदे प्रथमा विभक्तीत असतात.

(b) यात द्विगू समासाचाही अंतर्भाव होतो.

(c) यात सामासिक शब्दाचा विग्रह करताना गाळली गेलेली पदे घालावी लागतात.

(d) सामासिक शब्दातील पहिले पद उपमान असते.

वरीलपैकी कोणते विधान **बरोबर** आहे ते सांगा?

(1) (b) फक्त (2) (a) आणि (b)

(3) (a), (b), आणि (c) (4) (a), (b) आणि (d)

---

43. पर्यायी उत्तरांतून मराठी उपसर्ग लागून तयार न झालेला शब्द कोणता ते सांगा?

(1) अवकळा (2) निरोगी (3) फटकळ (4) दरसाल

---

44. खालील वाक्यातील रिकामी जागा भरा -

'ज्या समासात पहिले पद क्रियाविशेषण असते त्यास __________ समास म्हणतात.

(1) तत्पुरुष (2) अव्ययी भाव (3) द्विगू (4) बहुव्रीही

---

45. खालील शब्दाबद्दल शब्दसमुह असणारे योग्य उत्तर पर्यायी उत्तरांतून शोधा -

'अष्टावधानी'

(1) आठ वेळा अवधान ठेवणारा (2) समोर पाहणारी व्यक्ती

(3) अनेक गोष्टीत एकाच वेळी लक्ष देणारा (4) एका वेळी एकच गोष्ट पाहणारा

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

पुढील उतारा वाचून प्रश्न क्रमांक 46 ते 50 या प्रश्नांची पर्यायी उत्तरांतून योग्य उत्तरे लिहा -

गांधींच्या मते सत्याग्रह हा अन्यायाविरुद्ध लढण्याचा प्रत्यक्ष कृतीचा सर्वात प्रभावी मार्ग आहे. त्यामुळे इतर मार्ग थकल्यानंतरच याचा अवलंब केला जावा, असे ते म्हणतात. 'सविनय प्रतिकार' ही संज्ञा गांधी सुरुवातीला सत्याग्रहाचा आशय व्यक्त करण्यासाठी वापरत असत; पण नंतर त्यांना असे जाणवले, की ती संज्ञा पुरेशी अर्थवाही नाही. ती फक्त एका कृतीचे वर्णन करते. ती ज्या पद्धतीचा एक भाग असते, त्या पद्धतीसंबंधी तिच्यातून काहीच सूचित होत नाही. 'दुराचाराचाही मुकाबला सदाचाराने करावा' हे गांधीविचाराचे अंत:सूत्र होते आणि गांधींच्या असे लक्षात आले, की 'सविनय प्रतिकार' ही फारच मर्यादित आशय व्यक्त करणारी संज्ञा आहे. एवढेच नव्हे, तर ते दुर्बलांचे शस्त्र वाटण्याचा, द्वेषबुद्धीतून वापरले जाण्याचा आणि शेवटी हिंसाचारात परिवर्तित होण्याचा मोठा धोकाही संभवतो. त्याचा हेतू प्रतिपक्षाला शरण आणून लाजवण्याचा असू शकतो. समर्थ प्रतिपक्षाच्या तुलनेत आपण दुर्बल असल्यामुळे पर्याय नसल्यामुळे त्यात हिंसा टाळली जाईल; पण हिंसा अनैतिक म्हणून त्याज्य ठरेलच, असे नाही. योग्य वेळ येताच हिंसाचारी मार्ग आचरण्यासही मागे-पुढे पाहिले जाणार नाही. हे सारे सत्याग्रहाच्या संकल्पनेशी मुळातच विसंगत आहे. सत्याग्रह हे आत्मिक सामर्थ्य असून येशू ख्रिस्त, डॅनियल व सॉक्रेटिस हे त्याचे मूर्तिमंत आविष्कार आहेत.

सत्याग्रहाचे पहिले तत्त्व म्हणजे 'सत्याचा शोध करायचा झाल्यास विरोधकाशी वागताना हिंसेचा अवलंब करता कामा नये, तर धीर धरून व सहानुभूती दाखवून त्याला चुकीपासून परावृत्त केले पाहिजे. जी गोष्ट एकाला सत्य वाटते, ती दुसऱ्याला चुकीची वाटू शकते आणि धीर धरणे म्हणजे आत्मक्लेश सहन करणे.' म्हणून सत्याग्रहाच्या तंत्रात विरोधकाला त्रास देणे बसत नाही. त्याचा भर स्वत: क्लेश सोसण्यावर असतो. सत्य आणि अहिंसा या दोहोंच्या मिलाफातून संपूर्ण जगाला नतमस्तक करवता येऊ शकते, हा सत्याग्रहामागील मूल-विचार आहे. राजकीय व राष्ट्रीय जीवनात सत्य व सौजन्य यांचा आविष्कार करणे म्हणजे सत्याग्रह. हा आग्रह निष्क्रिय (पॅसिव्ह) नसतो. किंबहुना निष्क्रियतेचा जेवढा धसका या अथक झुंजार योद्ध्याने (सत्याग्रहीने) घेतलेला असतो, तेवढा दुसऱ्या कुणीच घेतलेला नसतो. सक्रिय प्रतिकार हा त्या चळवळीचा आत्मा असतो; पण तो प्रतिकार हिंसाचारात सक्रिय न होता प्रेम, विश्वास आणि त्याग या स्वरूपात सक्रिय होत असतो आणि शक्तींची ही त्रिवेणी 'सत्याग्रह' संज्ञेत अभिव्यक्त होत असते. म्हणूनच 'सत्याग्रह' व 'सविनय प्रतिकार' या संज्ञा भिन्न आहेत. गांधींनी बुद्ध्याच पहिलीचा स्वीकार केला आहे.

गांधींची सत्याग्रह कल्पना ही एक अभिनव कल्पना असून पश्चिमेतील सामाजिक, राजकीय विचारांत तिला तोड सापडणार नाही. किंबहुना असे म्हटले तरी अतिशयोक्ती होऊ नये की, 'सत्याग्रह संकल्पना' ही गांधींनी विश्वविचाराला दिलेली अभिजात देणगी आहे.

---

46. म. गांधींच्या विचाराचे एक अंत:सूत्र होते, ते म्हणजे -

(a) दुराचार पाहत रहावा.
(b) दुराचाराशी मुकाबला करावा.
(c) मुकाबला करताना वर्तन दुष्ट ठेवावे.
(d) सक्रिय प्रतिकार चळवळीचा आत्मा असतो.

वरीलपैकी कोणते विधान **बरोबर** आहे ?

(1) फक्त (c) (2) फक्त (d) (3) (a) आणि (b) (4) (b) आणि (d)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

47. 'सविकरण प्रतिकार' एक कृतीचे वर्णन करते. यात -

(a) या कृतीतून काहीच सूचित होत नाही.

(b) ते एक दुर्बलांचे शस्त्र आहे.

(c) प्रतिपक्षाला तात्काळ शरण आणणारी कृती आहे.

(d) अमर्याद आशय व्यक्त करणारी संज्ञा आहे.

खालीलपैकी कोणते पर्यायी उत्तर **योग्य** आहे ?

(1) फक्त (a) (2) फक्त (b), (d) (3) फक्त (c) (4) फक्त (a), (b)

---

48. म. गांधींच्या सत्याग्रहाचे आविष्करण काही विभूतींच्या ठिकाणी पाहवयास मिळते. यात -

(a) येशू ख्रिस्त (b) डॅनियल (c) कार्ल मार्क्स (d) सॉक्रेटिस

वरीलपैकी पर्यायी उत्तरांतून योग्य पर्यायी उत्तर शोधा -

(1) (a) फक्त (2) (a), (b) फक्त (3) (c) फक्त (4) (a), (b), (d) फक्त

---

49. म.गांधींची सत्याग्रह ही एक कल्पना आहे. तीत :

(a) अतिशयोक्ती आहे.

(b) अभिनव कल्पना आहे.

(c) सामाजिक विचारांचा ठेवा आहे.

(d) विश्वविचाराला दिलेली अभिजात देणगी आहे.

वरीलपैकी कोणते विधान **बरोबर** आहे ?

(1) फक्त (a)

(2) फक्त (b)

(3) (b), (c), (d) फक्त

(4) (c), (d) फक्त

---

50. म.गांधींजींनी सत्याग्रहासंबंधी काही तत्त्वे सांगितली. ती अशी :

(a) हिंसेचा अवलंब करावा.

(b) विरोधकाला त्रास देऊ नये.

(c) स्वतः क्लेश सोसू नये.

(d) सौजन्याचा आविष्कार करणे चुकीचे ठरेल.

वरीलपैकी पर्यायी उत्तरांतील **अचूक** उत्तर कोणते ?

(1) फक्त (c) (2) फक्त (a), (c) (3) फक्त (a), (b), (d) (4) फक्त (b)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

51. Which of the following is not the antonym of 'old'?

(1) young (2) new (3) past (4) latest

52. He showed me an old bough of that tree.

The underlined word in this sentence points to :

(1) stem of tree (2) root of tree

(3) branch of tree (4) leaf of tree

53. Choose the correct alternative to complete the sentence :

Rohan asked Mohan if :

(1) he will accompany the parents.

(2) he accompanies the parents.

(3) he would accompany the parents.

(4) he can accompany the parents.

54. His farm at native was sold for a song.

The underlined part contextually connotes :

(1) His love for song made him sell the farm.

(2) The farm was sold at the topmost price.

(3) The farm was sold because of his laziness and luxuries.

(4) The farm was sold very cheaply.

55. Which of the following is not associated with the Polysemic hard ?

(1) solid (2) iron (3) difficult (4) definitely true

56. The culprits (be) very dangerous.

Use appropriate form of the verb in bracket, in simple past.

(1) was (2) were (3) are (4) been

57. I believe that food is cheap in Japan.

Convert into simple sentence.

(1) I believe food is cheap in Japan.

(2) Believing in Japan, food is cheap.

(3) To my belief food is cheap in Japan.

(4) I am to believe that food is cheap in Japan.

---

58. Pick out the correct meaning of the expression given below :

On and Off

(1) continuously (2) always (3) at intervals (4) quickly

---

59. Please <u>keep your mouth shut</u> in this matter.

The underlined part connotes :

(1) keep silence (2) keep the matter secret

(3) speak only when asked (4) none of the above

---

60. I wish I were in the hot seat.

Identify the mood.

(1) Subjunctive (2) Indicative (3) Imperative (4) None of these

---

61. Fill in the blank with correct word :

They frequently ________ us the same old story.

(1) tale (2) tail (3) teal (4) tell

---

62. Fill in the most appropriate preposition :

These are some tips on candidate's preparation ________ interview.

(1) of (2) for (3) on (4) about

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

63. I have been taught by a teacher <u>who has talent</u>.

Substitute the underlined clause with a phrase.

(1) I have been taught by a teacher teaching me with talent.
(2) A teacher who has talent has taught me.
(3) A teacher who taught me has talent.
(4) I have been taught by a talented teacher.

---

64. She knows <u>where the corruption has taken place</u>.

Identify the underlined clause.

(1) Noun clause (2) Adverb clause
(3) Adjective clause (4) Main clause

---

65. Choose the most appropriate word for the blank in the sentence from the choices given below :

She passed her exam. She was ________ for the second time.

(1) succeeded (2) successful
(3) successfully (4) successfulness

---

66. Could you please give me a glass of ________ water ?

Fill in the article.

(1) a (2) an (3) the (4) no article

---

67. Identify the tense in the sentence :

The branch office has been organising the function.

(1) Present continuous (2) Present perfect
(3) Present perfect continuous (4) Past perfect continuous

---

68. Choose the correct meaning for the idiom given below :

Hit the nail on the head.

(1) harmed someone hitting the nail on his head.
(2) done a wrong thing.
(3) done exactly the right thing.
(4) blamed a person.

---

69. The interview session is over. You ________ go now.

Fill in the appropriate modal auxiliary verb.

(1) could (2) should (3) may (4) might

---

70. Pick out the correct usage.

(1) A large number of ladies has become officers.

(2) A large number of ladies have become officers.

(3) A large number of ladies was become officers.

(4) A large number of ladies were become officers.

---

71. The childrens (i) ran (ii) very fastly (iii) when they saw their teacher (iv).

In this sentence, there are grammatical errors in :

(1) Part (ii) and (iii) (2) Part (i) and (iii)

(3) Part (i) and (iv) (4) No error at all.

---

72. Her management methods are idiosyncratic but fruitful.

The underlined word in this sentence means :

(1) unusual (2) unknown (3) unpleasant (4) unsuitable

---

73. Which of the following sentences suggests ?

'It is a right thing for the children to respect elders'.

(1) The children shall respect elders.

(2) The children should respect elders.

(3) The children must respect elders.

(4) The children might respect elders.

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

74. Choose the correct alternative to complete the following sentence :

When beautiful is suffixed with -ly ?

(1) it converts noun into adjective.

(2) it converts adjective into adverb.

(3) it converts adverb into adjective.

(4) it maintains the original word class.

75. Choose the correct question tag for 'You can drive'.

(1) can't you ? (2) can you ? (3) don't you ? (4) won't you ?

76. I (i) don't (ii) know (iii) anything (iv) till (v) now (vi) regarding (vii) her (viii) affair (ix).

The parts of speech of Word No. (iv) and (vii) respectively are :

(1) noun and verb (2) pronoun and verb

(3) pronoun and preposition (4) pronoun and adverb

77. I have served your firm for 25 years. Now it is time for me to call it a day.

Which of the following is the most appropriate contextual interpretation of the underlined part ?

(1) to salute your firm. (2) to ask for day-shift of working.

(3) to take last breath. (4) to stop working and get retired.

78. Pick out the correctly spelt word.

(1) harasment (2) harassment

(3) harrasment (4) harrassment

79. By withdrawing his own statements the leader has taken U-turn.

The underlined part means :

(1) has completely changed the stand.

(2) has lost the credit and trust.

(3) has surrendered before the authority.

(4) none of the above.

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

80. Choose the most appropriate word for the blank in the sentence.

She learned to ________ when she was eleven.

(1) sow (2) so (3) sew (4) none of these

81. Samiksha is homesick.

The underlined word is commonly understood as :

(1) one who is sick at home.
(2) one who is sad for being away from home.
(3) one who needs a home.
(4) one who is sick without home.

82. This project is in the pipeline.

The underlined part connotes :

(1) the project will produce pipelines.
(2) the project is flowing in the pipe.
(3) the project is being planned and will soon come into existence.
(4) the project is going waste.

83. "Could you post this letter ?", I said to her.

Transform into indirect speech.

(1) I said her if she could post that letter.
(2) I told her if she could post that letter.
(3) I asked her if she could post that letter.
(4) I asked her that she should post that letter.

84. The colleges are gearing up for cultural competitions.

The underlined part means :

(1) starting out
(2) taking pace
(3) offering guidance
(4) preparing

85. He told me to give the students questions before teaching the topic. I think it is keeping the cart before the horse.

The underlined part means :

(1) freeing the horse tied to the cart.
(2) doing the things in the wrong order.
(3) stopping the horse by keeping the cart before it.
(4) none of the above.

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

86. Sheela was kept waiting by her husband.

Change the voice.

(1) Her husband wanted Sheela to wait.

(2) Her husband kept Sheela waiting.

(3) Sheela was made to wait by her husband.

(4) None of the above.

---

87. Choose the correct meaning words from the choices given below for the underlined expression in the sentence.

Just now <u>my hands are full</u>

(1) I am very rich

(2) I do it unconditionally

(3) my hands are loaded with things

(4) I am very busy

---

88. The phrase 'a bone of contention' means :

(1) a matter of satisfaction (2) a brilliant idea.

(3) an issue solved. (4) a subject of dispute.

---

89. Which of the following affixes can convert certain adjectives into nouns ?

(1) -un (2) -ness (3) -less (4) -s

---

90. I <u>can</u> easily lift this <u>can</u> containing 25 litres of kerosene.

The underlined words are :

(1) antonyms (2) synonyms (3) homonyms (4) none of these

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

91. Mark the passive voice of the sentence :

The hospital staff took care of Aruna.

(1) Aruna has been taken care of by the hospital staff.

(2) Aruna had been taken care of by the hospital staff.

(3) Aruna was taken care by the hospital staff.

(4) Aruna was taken care of by the hospital staff.

---

92. You arrange everything and I will come to the party.

Rewrite using conditional clause.

(1) Arrange everything, then I will come to the party.

(2) I will come to the party when you arrange everything.

(3) If I will come to the party, you arrange everything.

(4) If you arrange everything, I will come to the party.

---

93. <u>He asked me</u> "<u>Do you like</u> <u>Bollywood actress's</u> <u>acting</u>!"
(i) (ii) (iii) (iv)

There is punctuational mistake in :

(1) Part (i) and (iv) (2) Part (ii) and (iii)

(3) Part (i) and (iii) (4) Part (iii) and (iv)

---

94. Which of the following is the closest synonym of 'cop'?

(1) guard (2) officer (3) police (4) watchman

---

95. Very few women are as intelligent as Sakshi is.

Change the degree of comparison.

(1) Sakshi is the most intelligent woman.

(2) Sakshi is one of the most intelligent women.

(3) Sakshi is more intelligent than any other woman.

(4) Sakshi is better in intelligence than other women.

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Passage for 96-100 :

Bheema thus lived by sifting the ashes of dead bodies. He could not understand this paradox of life and death. The distinction between the two was lost on him. He knew that there was gold in the ashes of a rich person, and that the ashes of a poor man did not contain a grain of the metal. His simple logic led him to believe that only the rich should die to help the poor live in this world and that a poor man has no right to die. He solemnly declared to his friends that those leading a life of humiliation have no call to live or die. Day and night he searched cremation grounds and graveyards. Like a ghoul he lived on corpses and so his life was inextricably woven with corpses.

The sun set and now it was dark. Bheema ate the food served by his wife. Divining his intentions she asked him where he was set for. 'Let's give up this business', she expostulated. 'The whole thing is disgusting. This sifting of ashes, the corpses, the gold, everything is ghastly. People have started talking about us', she said.

'Shut up' Bheema shouted at her. Feeling hurt he said in a peevish tone, 'I'll do what I like. Let people say what they will. Who'll feed us if I don't earn ?

'Please don't misunderstand me. This kind of wandering in the cemetery like a fiend is not a fitting occupation for you. I'm frightened to death. The whole thing gives me the creeps.'

'Who's told you that ghosts only haunt graveyards?' retorted Bheema. 'This city of Bombay itself is a colony of ghosts. The real spectres live in houses and the dead ones rot in the graves. Monsters breed in the city, not in the jungles.' Bheema concluded.

This silenced her and Bheema prepared himself for the night's excursion. He growled at his wife that he had not got a job while he roamed all over Bombay, but the funeral ashes had brought him gold. 'When I broke stone the whole day I received only a couple of rupees while a day's work on the funeral ashes fetches me a tenner.' He left home in anger. It was quiet everywhere when Bheema started on his night round.

He had covered his head with a piece of cloth and draped himself with the cowl of a gunnybag. Having girdled his waist Bheema walked on with long strides, holding a pointed iron bar under his arm. All around him it was pitch dark but Bheema was not afraid. The only thought in his mind was that of buying a sari, a petticoat and a blouse and a packet of dates.

---

96. Who are the real ghosts according to Bheema ?

    (1) Those who rot in the graves.

    (2) People living in the city.

    (3) Dead men in whose ashes there is gold.

    (4) Poor people who die without gold.

---

97. Bheema's wife was not happy with his business because :

(1) she was afraid of ghosts.

(2) sifting of ashes of dead bodies was disgusting.

(3) she was hurt by Bheema's peevish tone.

(4) Bheema went on his job in the dark.

---

98. The ultimate motive behind Bheema's wandering in the cemetery was :

(1) night's excursion (2) feed the family

(3) win a tenner (4) take a night round

---

99. The paradox of life and death is :

(1) in the death of the rich the poor lives.

(2) the poor has no right to live.

(3) the rich should die and the poor should not.

(4) what wife thinks is ignored by the husband.

---

100. What is the focus of this passage ?

(1) Difference between the rich and the poor.

(2) Differences between husband and wife.

(3) Poverty-stricken man's choice of unusual occupation.

(4) Sifting of the ashes of dead bodies.

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

101. 'अखिल भारतीय मजूर संघ काँग्रेस' (AITUC) चे प्रथम अध्यक्ष कोण होते ?

(1) व्ही.व्ही. गिरी (2) एस.ए. डांगे

(3) जवाहरलाल नेहरू (4) लाला लजपत राय

Who was the first President of 'All India Trade Union Congress (AITUC) ?

(1) V.V. Giri (2) S.A. Dange

(3) Jawaharlal Nehru (4) Lala Lajpat Rai

---

102. 'अलिप्त राष्ट्रांच्या चळवळीची' प्रथम शिखर परिषद कोणत्या शहरात आयोजित करण्यात आली होती ?

(1) बेलग्रेड (2) कैरो (3) नवी दिल्ली (4) जकार्ता

In which city was the First Summit of the 'Non-Aligned Movement' held ?

(1) Belgrade (2) Cairo (3) New Delhi (4) Jakarta

---

103. जोड्या लावून योग्य पर्याय निवडा.

(a) म.गो. रानडे (i) मुलींसाठी शाळा, पुणे

(b) ज्योतिबा फुले (ii) विधवा विवाहोत्तेजक मंडळ

(c) पंडिता रमाबाई (iii) आर्य महिला समाज

(d) धोंडो केशव कर्वे (iv) अनाथ बालिकाश्रम, पुणे

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)
(2)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(3)	(ii)	(i)	(iii)	(iv)
(4)	(i)	(ii)	(iv)	(iii)

Choose the appropriate option by matching the pairs of the following :

(a) M.G. Ranade (i) School for girls, Pune

(b) Jyotiba Phule (ii) Widhava Wiwahottejak Mandal

(c) Pandita Ramabai (iii) Arya Mahila Samaj

(d) Dhondo Keshav Karve (iv) Female Child Orphanage, Pune

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)
(2)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(3)	(ii)	(i)	(iii)	(iv)
(4)	(i)	(ii)	(iv)	(iii)

---

104. इ.स. 1890 मध्ये स्थापन झालेल्या "बॉम्बे मिल हॅन्डस असोशिएशन" चे संस्थापक कोण होते ?

(1) नारायण मल्हार जोशी (2) बी.पी. वाडीया

(3) नारायण मेघाजी लोखंडे (4) एस.ए. डांगे

Who founded the "Bombay Mill Hands Association" in 1890 ?

(1) Narayan Malhar Joshi (2) B.P. Wadia

(3) Narayan Meghaji Lokhande (4) S.A. Dange

---

105. भारतात "आधुनिक टपालसेवेची" सुरुवात कोणत्या गव्हर्नर जनरलच्या काळात झाली ?

(1) विल्यम बेंटिंक (2) लॉर्ड डलहौसी

(3) लॉर्ड कॅनिंग (4) लॉर्ड रिपन

During which Governor General's tenure was the 'Modern Postal System' launched in India ?

(1) William Bentinck (2) Lord Dalhousie

(3) Lord Canning (4) Lord Ripon

---

106. 9 मे, 1874 रोजी मुंबईमध्ये प्रथम ट्राम रेल्वे सेवा कोणत्या दोन स्थानका-दरम्यान चालू झाली ?

(1) कुलाबा ते भायखळा (2) कुलाबा ते पायधुनी

(3) बोरीबंदर ते ठाणे (4) बोरीबंदर ते भायखळा

On 9th May, 1874 the tram Service First connected which two places in Bombay ?

(1) Colaba to Byculla (2) Colaba to Pydhoni

(3) Bori Bunder to Thane (4) Bori Bunder to Byculla

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

107. नासिकचा कलेक्टर जॅक्सनची हत्या कोणत्या क्रांतीकारकाने केली ?

(1) गणेश चापेकर (2) वि.दा. सावरकर

(3) अनंत कान्हेरे (4) विष्णु गणेश पिंगळे

Which revolutionary assassinated Jackson, the Collector of Nasik ?

(1) Ganesh Chaphekar (2) V.D. Savarkar

(3) Anant Kanhere (4) Vishnu Ganesh Pingale

---

108. खालीलपैकी कोणते वैशिष्ट्य विदेशी कर्जाशी संबंधित आहे ?

(1) विदेशी कर्जे देशी मुद्रा वापरून परतफेड करता येते.

(2) विदेशी कर्जे सक्तीची असतात.

(3) विदेशी कर्जामुळे प्रत्यक्ष वित्तीय ताण निर्माण होतो.

(4) वरीलपैकी कोणतेही नाही.

Which one of the following is the characteristic of an external debt ?

(1) They are payable in domestic currency.

(2) They are compulsory.

(3) They result in direct money burden.

(4) None of the above.

---

109. कोकण कृषी विद्यापीठ हे प्रामुख्याने _________ च्यावर विशेष संशोधन कार्य करते.

(1) ऊस आणि गहू (2) कापूस आणि तेलबीया

(3) ज्वारी आणि डाळी (4) तांदूळ, नाचणी, फळपिके

The specific research work conducted by 'The Kokan Krishi Vidyapeeth' is broadly on _________.

(1) Sugarcane and Wheat (2) Cotton and Oilseeds

(3) Jowar and pulses (4) Rice, Nagli, Horticulture Crops

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

110. नियोजन मंडळाची स्थापना ________ मध्ये झाली.

(1) जानेवारी - 1949 (2) मार्च - 1950

(3) एप्रिल - 1951 (4) ऑगस्ट - 1950

The planning commission was set up in ________.

(1) January - 1949 (2) March - 1950

(3) April - 1951 (4) August - 1950

---

111. दहाव्या योजनेची मुख्य उद्दिष्टे काय आहेत ?

(a) समानता आणि सामाजिक न्यायाबरोबर वृद्धी

(b) लाभदायक रोजगारीत वाढ

(c) वेतन दर आणि साक्षरता मधील लैंगिक तफावत कमी करणे

(d) बचतीत वाढ

(1) (a) आणि (b) (2) (b) आणि (c) (3) (c) आणि (d) (4) (a) आणि (d)

What are the main objectives of the tenth plan ?

(a) Growth with social justice and equality.

(b) Growth in gainful employment.

(c) Reducing gender gap in literacy and wage rates.

(d) Increasing savings

(1) (a) and (b) (2) (b) and (c) (3) (c) and (d) (4) (a) and (d)

---

112. 2008-09 या वर्षामध्ये भारताचे जास्तीत जास्त परकिय चलन ________ वर खर्च झाले.

(1) लोह आणि पोलादाची आयात (2) अन्नधान्यांची आयात

(3) पेट्रोलियम उत्पादनाची आयात (4) सोने आणि चांदीची आयात

In the year 2008-09 India's maximum foreign currency was spent on ________.

(1) Import of iron and steel (2) Import of foodgrains

(3) Import of petroleum products (4) Import of gold and silver

---

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

113. सहकारी बँकांचे परिचालन प्रामुख्याने ________ यासाठी आहे.

(1) शहरी भागाचा लाभ
(2) मोठ्या उद्योगधंद्याचा लाभ
(3) सेवा क्षेत्राचा लाभ
(4) ग्रामीण भागाचा लाभ

Co-operative banks operate mainly for ________.

(1) The benefit of urban areas.
(2) The benefit of large scale industries.
(3) The benefit of service sectors.
(4) The benefit of rural areas.

---

114. 2001 च्या राष्ट्रीय मानव विकास अहवालानुसार भारताचा एकत्रित मानव विकास निर्देशांक (HDI) 2001 साली किती होता ?

(1) 0.52% (2) 0.47% (3) 0.44% (4) 0.60%

As per the National Human Development Report 2001 combined HDI of India for 2001 was :

(1) 0.52% (2) 0.47% (3) 0.44% (4) 0.60%

---

115. खालीलपैकी कोणत्या राज्यातून कर्कवृत्त जात नाही ?

(1) मध्य प्रदेश
(2) छत्तीसगड
(3) महाराष्ट्र
(4) राजस्थान

The Tropic of Cancer does not pass through which of the States given below ?

(1) Madhya Pradesh
(2) Chhattisgarh
(3) Maharashtra
(4) Rajasthan

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

116. जोड्या लावा.

(a)	महाराष्ट्रातील पहिली वाफेच्या इंजिनावर चालणारी रेल्वे	(i)	मुंबई ते कुर्ला
(b)	महाराष्ट्रातील पहिली विजेच्या इंजिनावर चालणारी रेल्वे	(ii)	मुंबई ते ठाणे
(c)	महाराष्ट्रातील सर्वाधिक अंतर धावणारी रेल्वे	(iii)	सिंहगड एक्सप्रेस
(d)	महाराष्ट्रातील पहिली दुमजली रेल्वे	(iv)	महाराष्ट्र एक्सप्रेस

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	(iii)	(iv)	(ii)	(i)
(3)	(ii)	(iv)	(iii)	(i)
(4)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)

Match the following :

(a)	The first steam engine railway in Maharashtra	(i)	Mumbai to Kurla
(b)	The First electric engine railway in Maharashtra	(ii)	Mumbai to Thane
(c)	The train covering longest distance in Maharashtra	(iii)	Sinhgad Exp.
(d)	The first "Double decker" train in Maharashtra	(iv)	Maharashtra Exp.

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	(iii)	(iv)	(ii)	(i)
(3)	(ii)	(iv)	(iii)	(i)
(4)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)

---

117. महाराष्ट्राचा अक्षांश व रेखांश विस्तार ________ आहे.

(1) 15° 8' उत्तर ते 22° 1' उत्तर - 72° 6' पूर्व ते 80° 9' पूर्व

(2) 72° 6' उत्तर ते 80° 9' उत्तर - 15° 8' पूर्व ते 22° 1' पूर्व

(3) 8° 4' उत्तर ते 37° 6' उत्तर - 68° 7' पूर्व ते 97° 25' पूर्व

(4) 15° 8' उत्तर ते 22° 1' उत्तर - 68° 7' पूर्व ते 97° 25' पूर्व

The latitude and longitude Extension of Maharashtra is ________.

(1) 15° 8' N. to 22° 1' N. - 72° 6' E. to 80° 9' E.

(2) 72° 6' N. to 80° 9' N. - 15° 8' E. to 22° 1' E.

(3) 8° 4' N. to 37° 6' N. - 68° 7' E. to 97° 25' E.

(4) 15° 8' N. to 22° 1' N. - 68° 7' E. to 97° 25' E.

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

118. महाराष्ट्रातील सर्वात मोठा जलसिंचन प्रकल्प कोणता ?

(1) उजनी (2) जायकवाडी
(3) भाटघर (4) यापैकी कोणतेही नाही

Which of the following irrigation projects is the largest in Maharashtra ?

(1) Ujani (2) Jayakwadi
(3) Bhatghar (4) None of these

---

119. जोड्या जुळवून योग्य पर्याय निवडा.

(a)	महाराष्ट्रातील सर्वात मोठा जलविद्युत प्रकल्प	(i)	तारापूर (ठाणे)
(b)	महाराष्ट्रातील सर्वात पहिला जलविद्युत प्रकल्प	(ii)	कोयना प्रकल्प (सातारा)
(c)	महाराष्ट्रातील सर्वात पहिले अणुविद्युत केन्द्र	(iii)	जमसांडे (सिंधुदुर्ग)
(d)	महाराष्ट्रातील पवन विद्युत केन्द्र	(iv)	खोपोली (रायगड)

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(iv)	(ii)	(iii)
(2)	(ii)	(iv)	(i)	(iii)
(3)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)
(4)	(iii)	(ii)	(i)	(iv)

Match the following and choose the correct option :

(a)	The biggest Hydroelectric project in Maharashtra	(i)	Tarapur (Thane)
(b)	The first Hydroelectric project in Maharashtra	(ii)	Koyna project (Satara)
(c)	The first Atomic power station in Maharashtra	(iii)	Jamsande (Sindhudurg)
(d)	The wind mill project in Maharashtra	(iv)	Khopoli (Raigad)

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(iv)	(ii)	(iii)
(2)	(ii)	(iv)	(i)	(iii)
(3)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)
(4)	(iii)	(ii)	(i)	(iv)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

120. खाली दिलेल्या गटातील कोणत्या नद्यांच्या संचयन कार्यामुळे पंजाब-हरियाणाचे मैदान बनले आहे ?

(1) रावी, बियास, सतलज (2) गंगा, कोसी, गोमती

(3) ब्रह्मपुत्रा, यमुना, गंडक (4) दामोदर, चिनाब, महानदी

Recognize the group of rivers which creates Punjab and Haryana Plains by their depositional work ?

(1) Ravi, Bias, Sutlaj (2) Ganga, Kosi, Gomati

(3) Brahmaputra, Yamuna, Gandak (4) Damodar, Chinab, Mahanadi

---

121. खालीलपैकी पश्चिम हिमालयाचे कोणते उपविभाग आहेत ?

(a) सिक्कीम हिमालय (b) कुमाऊ हिमालय

(c) दार्जिलिंग हिमालय (d) पंजाब हिमालय

(1) (a) फक्त (2) (c) फक्त (3) (a) आणि (d) (4) (b) आणि (d)

Which of the following are the sub-divisions of Western Himalaya ?

(a) Sikkim Himalaya (b) Kumau Himalaya

(c) Darjiling Himalaya (d) Punjab Himalaya

(1) (a) only (2) (c) only (3) (a) and (d) (4) (b) and (d)

---

122. खालीलपैकी कोणता प्राणी सर्वभक्षी **नाही** ?

(1) डुक्कर (2) कोल्हा (3) मनुष्य (4) वाघ

Which of the following animals is **not** omnivorous ?

(1) Pig (2) Fox (3) Man (4) Tiger

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

123. केंद्रीय प्रदूषण नियंत्रण मंडळाच्या नियत कामांमध्ये खालीलपैकी कशाचा समावेश **नाही** ?

(1) प्रदूषण प्रतिबंध
(2) प्रदूषण अनुबोधन
(3) प्रदूषण नियंत्रण
(4) प्रदूषणासंबंधी खटले दाखल करणे

Which of the following is **not** an explicit function of the Central Pollution Control Board ?

(1) Prevention of pollution
(2) Monitoring of pollution
(3) Control of pollution
(4) Filing pollution law suits

---

124. जोड्या लावा.

(a)	जोहान्सबर्ग शिखर परिषद	(i)	1992
(b)	क्योटो समारंभ	(ii)	2012
(c)	मॉंट्रियल समारंभ	(iii)	2002
(d)	बाली समारंभ	(iv)	1987

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(iv)	(ii)	(i)	(iii)
(2)	(i)	(iii)	(ii)	(iv)
(3)	(iii)	(i)	(iv)	(ii)
(4)	(ii)	(iv)	(iii)	(i)

Match the following :

(a)	Johannesburg Summit	(i)	1992
(b)	Kyoto Protocol	(ii)	2012
(c)	Montreal Protocol	(iii)	2002
(d)	Bali Summit	(iv)	1987

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(iv)	(ii)	(i)	(iii)
(2)	(i)	(iii)	(ii)	(iv)
(3)	(iii)	(i)	(iv)	(ii)
(4)	(ii)	(iv)	(iii)	(i)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

125. घटनेच्या मूलभूत अधिकारांतर्गत खालीलपैकी कोणते कलम योग्य पर्यावरणात प्रतिष्ठीतपणे जगण्याचा अधिकार देते ?

(1) 21 (2) 22 (3) 23 (4) 24

Under the Fundamental Rights, which article of the Constitution guarantees the right to life, a life of dignity to be lived in a proper environment ?

(1) 21 (2) 22 (3) 23 (4) 24

---

126. शाश्वत विकासाकडे एक महत्वाचे पाऊल म्हणजे ________.

(1) लोकसंख्या स्थिरता (2) शिक्षण

(3) पर्यावरण कायदे (4) जमीन वापराचे नियोजन

One important step towards sustainable development is ________.

(1) Population stabilization (2) Education

(3) Environmental laws (4) Land use planning

---

127. जागतिक तापमान वाढीचा खालीलपैकी कोणता/कोणते परिणाम आहेत ?

(a) समुद्राच्या पाण्याच्या पातळीत वाढ (b) प्रवाळ नष्ट होणे

(c) वाळवंटीकरण (d) धान्य उत्पादनात वाढ

(1) फक्त (a) (2) फक्त (b) (3) (b), (c) आणि (d) (4) (a), (b) आणि (c)

Which of the following is/are major effects of Global Warming ?

(a) Rising Sea level (b) Dying Coral reefs

(c) Desertification (d) Increase in food production

(1) Only (a) (2) Only (b) (3) (b), (c) and (d) (4) (a), (b) and (c)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

128. नवी मुंबई, ठाणे-बेलापूर क्षेत्रात आशियातील सर्वात मोठा __________ कारखान्याचा पट्टा विकसीत झाला आहे.

(1) यंत्रसामुग्री (2) रासायनिक (3) संगणक (4) विजेची उपकरणे

Navi Mumbai, Thane - Belapur belt has the largest __________ Industry Zone in Asia.

(1) Engineering (2) Chemical (3) Computer (4) Electrical

129. खालील जोड्या जुळवा.

	A (प्रमुख कार्याधिकारी)		B (कार्यकाळ)
(a)	राज्यपाल	(i)	वयाच्या 62 वर्षापर्यंत
(b)	उच्च न्यायालयातील न्यायाधीश	(ii)	06 वर्षे
(c)	विधान परिषद सदस्य	(iii)	05 वर्षे
(d)	महाधिवक्ता	(iv)	निश्चित नाही

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	(iii)	(iv)	(ii)	(i)
(3)	(iii)	(i)	(ii)	(iv)
(4)	(ii)	(iii)	(iv)	(i)

Match the following :

	A (Prominent Functionaries)		B (Term of office)
(a)	Governor	(i)	Till 62 years of age
(b)	High Court Judge	(ii)	06 years
(c)	Member of state legislative council	(iii)	05 years
(d)	Advocate General of State	(iv)	Not Fixed

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	(iii)	(iv)	(ii)	(i)
(3)	(iii)	(i)	(ii)	(iv)
(4)	(ii)	(iii)	(iv)	(i)

130. संसदेमधील प्रश्नोत्तरांचा तास हा ________ असतो.

(1) जेवणानंतरची सभागृहाची बैठक

(2) सभागृहाच्या बैठकीतील शेवटचा तास

(3) सभागृहाच्या बैठकीतील पहिला तास

(4) सभागृहाच्या बैठकीतील दुसरा तास

Question Hour in the Parliament refers to ________.

(1) the post lunch hour of the house

(2) the last hour of the sitting of the house

(3) the first hour of the sitting of the house

(4) the second hour of sitting of the house

---

131. भारताच्या महान्यायवादी संदर्भात खालील विधाने पहा.

(a) त्यांच्या नियुक्तीसाठी कोणतीही वयोमर्यादा नाही.

(b) त्यांना भारतातील कोणत्याही न्यायालयात उपस्थित राहण्याचा अधिकार आहे.

(c) त्यांच्या पदाचा कार्यकाळ भारतीय राज्यघटनेने निश्चित केला आहे.

वरीलपैकी कोणते/ती विधान/ने **बरोबर** आहे/त ?

(1) फक्त (a) (2) (a) आणि (b) (3) (b) आणि (c) (4) फक्त (b)

Consider the following statements regarding the Attorney General of India :

(a) There is no age limit for his appointment.

(b) He shall have the right of audience in all the courts in India.

(c) The term of his office is fixed by the Constitution of India.

Which of the statements given above is/are **correct** ?

(1) Only (a) (2) (a) and (b) (3) (b) and (c) (4) Only (b)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

132. खालीलपैकी कोणत्या राज्यामध्ये एकगृही कायदेमंडळ अस्तित्वात आहे ?

(1) महाराष्ट्र (2) गुजरात (3) उत्तर प्रदेश (4) बिहार

Which of the following states has unicameral Legislature ?

(1) Maharashtra (2) Gujarat (3) Uttar Pradesh (4) Bihar

133. राष्ट्रपती पदाच्या निवडणूकीमध्ये खालीलपैकी कोणाला मतदान करता येत **नाही** ?

(1) निवडून आलेले लोकसभेचे सदस्य

(2) निवडून आलेले राज्यसभेचे सदस्य

(3) विधान परिषदेचे सदस्य

(4) यापैकी कोणीही नाही

Which one of the following does **not** take part in the election of the President ?

(1) elected members of Lok Sabha

(2) elected members of Rajya Sabha

(3) members of the legislative councils

(4) none of the above

134. पंचायत राज्य संस्था निधीसाठी मुख्यत: ________ वर अवलंबून असतात.

(1) स्थानिक कर

(2) संपत्ती कर

(3) शासकीय निधी (राज्यशासन)

(4) केंद्र सरकारचे अनुदान व मदत

The Panchayati Raj institution depend for funds mainly on ________.

(1) Local Taxes

(2) Property taxes

(3) Government Finances (State government)

(4) Grant-in-aid from Central Government

---

135. खालील विधाने पहा :

(a) भारतामध्ये राष्ट्रपती हे संसदेचा भाग आहेत.

(b) भारतीय राज्यघटनेत राष्ट्रपती पदाची निवडणूक लढविण्यासाठी किमान आणि कमाल अशा दोन्हीही वयोमर्यादा नमूद आहेत.

वरीलपैकी कोणते/ती विधान/ने **बरोबर** आहे/त ?

(1) फक्त (a) (2) फक्त (b)

(3) (a) आणि (b) (4) यापैकी कोणतेही नाही

Consider the following statements :

(a) In India, the President is a part of Parliament.

(b) The Constitution of India prescribes both the minimum and maximum age limits for contesting presidential election.

Which of the statements given above is/are **correct** ?

(1) Only (a) (2) Only (b)

(3) (a) and (b) (4) None of the above

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

136. खालील विधानांचा विचार करा (**A** आणि **R**) :

विधान (A) : अंधश्रद्धा विरोधी विधेयक काळ्याजादू विरोधी आहे, कोणत्याही धर्माविरोधी नाही.

कारण (R) : त्यात बनावट वैद्य आणि आजार बरे करण्यासंबंधीच्या संशयास्पद पद्धतींचा समावेश असून ते व्यक्तीची मानसिक, शारीरिक, आणि आर्थिक हानी न करणाऱ्या धार्मिक आचार आणि विधी विरोधी नाही.

खालील पर्यायामधून तुमच्या उत्तराची निवड करा :

(1) **(A)** आणि **(R)** दोन्ही सत्य असून **(R)** हे **(A)** चे बरोबर स्पष्टीकरण आहे.

(2) **(A)** आणि **(R)** दोन्ही सत्य असून **(R)** हे **(A)** चे बरोबर स्पष्टीकरण नाही

(3) **(A)** सत्य आहे परंतु **(R)** खोटे आहे.

(4) **(A)** खोटे आहे परंतु **(R)** सत्य आहे.

Consider the following statements (**A** and **R**) :

Assertion (A) : Anti-superstition bill is against black-magic and not against any religion.

Reason (R) : It covers the quacks and dubious practices as cures for ailments and is not against religious rituals and rites that cause no mental, physical and financial harm to individuals.

Select your answer from the following alternatives :

(1) Both **(A)** and **(R)** are true and **(R)** is the correct explanation of **(A)**.

(2) Both **(A)** and **(R)** are true but **(R)** is not the correct explanation of **(A)**.

(3) **(A)** is true but **(R)** is false.

(4) **(A)** is false but **(R)** is true.

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

137. जोड्या लावा.

	'A'		'B'
(a)	फेसबुक	(i)	आर्कुट बुयकोकतेन
(b)	लिंकेडिन	(ii)	जॅक डॉरसी व इतर
(c)	ट्विटर	(iii)	रिड हॉफमन
(d)	ऑर्कुट	(iv)	मार्क झुकरबर्ग

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(2)	(iv)	(ii)	(iii)	(i)
(3)	(iv)	(i)	(ii)	(iii)
(4)	(i)	(iii)	(iv)	(ii)

Match the pairs :

	'A'		'B'
(a)	Facebook	(i)	Orkut Buykokaten
(b)	Linkedin	(ii)	Jack Dorcy and others
(c)	Twitter	(iii)	Reed Hophman
(d)	Orkut	(iv)	Mark Zukerberg

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(2)	(iv)	(ii)	(iii)	(i)
(3)	(iv)	(i)	(ii)	(iii)
(4)	(i)	(iii)	(iv)	(ii)

138. महाराष्ट्रातील नवीन वन्यजीव अभयारण्ये कोणती आहेत ?

(a) नागझिरा नवीन (b) ताम्हणी (c) कोला मार्क (d) काटेपूर्णा

(1) (a), (b), (c) (2) (b), (c), (d)

(3) (c), (d), (a) (4) (d), (a), (b)

Which are the new wildlife sanctuaries in Maharashtra ?

(a) New Nagzira (b) Tamhani (c) Kola mark (d) Katepurna

(1) (a), (b), (c) (2) (b), (c), (d)

(3) (c), (d), (a) (4) (d), (a), (b)

---

139. शिक्षणाचा दर्जा सुधारण्यासाठी महाराष्ट्र शासनाने कोणत्या समित्या नेमल्या ?

(a) डॉ. अनिल काकोडकर समिती (b) डॉ. अरुण निगवेकर समिती

(c) डॉ. राम ताकवले समिती (d) डॉ. वेदप्रकाश मिश्रा समिती

(1) (a), (b), (c) (2) (b), (c), (d)

(3) (c), (d), (a) (4) (d), (a), (b)

Which are the committees appointed by the Maharashtra Government for reforms in the standard of Education ?

(a) Dr. Anil Kakodkar Committee (b) Dr. Arun Nigwekar Committee

(c) Dr. Ram Takwale Committee (d) Dr. Ved Prakash Mishra Committee

(1) (a), (b), (c) (2) (b), (c), (d)

(3) (c), (d), (a) (4) (d), (a), (b)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

140. योग्य जोड्या लावा.

	'A'		'B'
(a)	विश्व जल दिन	(i)	10 ऑक्टोबर
(b)	पृथ्वी दिवस	(ii)	5 जून
(c)	विश्व पर्यावरण दिन	(iii)	22 एप्रिल
(d)	राष्ट्रीय डाक दिन	(iv)	22 मार्च

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	(iii)	(iv)	(ii)	(i)
(3)	(iv)	(iii)	(i)	(ii)
(4)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)

Match the pairs :

	'A'		'B'
(a)	World Water Day	(i)	10 October
(b)	Earth Day	(ii)	5 June
(c)	World Environment Day	(iii)	22 April
(d)	National Postal Day	(iv)	22 March

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	(iii)	(iv)	(ii)	(i)
(3)	(iv)	(iii)	(i)	(ii)
(4)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

141. मुलींवरील ॲसिड हल्ल्याबाबत सर्वोच्च न्यायालयाने अलिकडे दिलेल्या खालील सूचनाबाबत विचार करा.

(a) हा गुन्हा दखलपात्र आणि अजामीनपात्र करावा.

(b) नुकसान भरपाईच्या रक्कमेत तीन लाख रुपयापर्यंत वाढ करावी.

(c) अधिकृत ओळख पुराव्यानुसार ॲसिडची विक्री करण्यात यावी.

(d) अज्ञान असलेल्या व्यक्तीला ॲसिडची विक्री करू नये.

वरीलपैकी कोणत्या सूचना **बरोबर** आहेत ?

(1) फक्त (a) (2) फक्त (a) आणि (b)

(3) केवळ (a), (b) आणि (c) (4) सर्व

Consider the following directions about acid attacks on girls given by the Supreme Court recently :

(a) To make the offence cognizable and unbailable.

(b) To hike the amount of compensation up to Rs. 3 lakhs.

(c) To sell the acid with authorised identity proof.

(d) Not to sell acid to a minor.

Which of the directions given above is/are **correct** ?

(1) (a) only (2) (a) and (b) only

(3) (a), (b) and (c) only (4) All

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

142. जोड्या लावा.

	'A'		'B'
(a)	किरण देसाई	(i)	द व्हाईट टाईगर
(b)	जुलियन बार्न्स	(ii)	द गॅदरिंग
(c)	एन्नी एनराईट	(iii)	द सेन्स ऑफ एन एंडिंग
(d)	अरविंद अडिगा	(iv)	द इनहेरिटेंस ऑफ लॉस्स

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	(iv)	(iii)	(i)	(ii)
(3)	(iv)	(ii)	(iii)	(i)
(4)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)

Match the pairs :

	'A'		'B'
(a)	Kiran Desai	(i)	The White Tiger
(b)	Julian Barns	(ii)	The Gathering
(c)	Annie Anright	(iii)	The Sense of an Ending
(d)	Arvind Adiga	(iv)	The Inheritance of Loss

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	(iv)	(iii)	(i)	(ii)
(3)	(iv)	(ii)	(iii)	(i)
(4)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)

143. ब्रिटन मधील 'इस्टर्न आय' दैनिकाने केलेल्या बॉलीवूडच्या उत्कृष्ट चित्रपटांच्या सर्वेक्षणानुसार पहिल्या चार चित्रपटांचा उतरता क्रम असा आहे __________.

(1) शोले, दिलवाले दुल्हनिया ले जायेंगे, मदर इंडीया, मुघल-ए-आझम
(2) मुघल-ए-आझम, शोले, दिलवाले दुल्हनिया ले जायेंगे, मदर इंडीया
(3) मदर इंडीया, मुघल-ए-आझम, शोले, दिलवाले दुल्हनिया ले जायेंगे
(4) मुघल-ए-आझम, शोले, मदर इंडीया, दिलवाले दुल्हनिया ले जायेंगे

As per the survey of 'best movies of Bollywood' done by the daily 'Eastern Eye' in Britain, the correct sequence of first four movies in descending order is __________.

(1) Sholay, Dilwale Dhulhaniya Le Jayenge, Mother India, Mughal-E-Azam
(2) Mughal-E-Azam, Sholay, Dilwale Dhulhaniya Le Jayenge, Mother India
(3) Mother India, Mughal-E-Azam, Sholay, Dilwale Dhulhaniya Le Jayenge
(4) Mughal-E-Azam, Sholay, Mother India, Dilwale Dhulhaniya Le Jayenge

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

144. योग्य कथन/कथने ओळखा.

(A) केंद्र सरकारचा 'ॲग्रिकल्चर लीडरशीप ॲवार्ड - 2013' पंजाब ने प्राप्त केला.

(B) केंद्र सरकारच्या 'ई-पंचायत कार्यक्रमात' महाराष्ट्र हे देशात पहिले राज्य आहे.

(1) कथन **(A)** बरोबर, कथन **(B)** चुकीचे

(2) कथन **(A)** चुकीचे, कथन **(B)** बरोबर

(3) कथने **(A)** व **(B)** दोन्ही बरोबर

(4) कथने **(A)** व **(B)** दोन्ही चुकीची

Select the correct statement/statements :

(A) Punjab won the 'Agriculture Leadership Award - 2013' of the Central Government.

(B) Maharashtra stands first in 'E-Panchayat Programme' of the Central Government.

(1) Statement **(A)** is correct, statement **(B)** is incorrect.

(2) Statement **(A)** is incorrect, statement **(B)** is correct.

(3) Both the statements **(A)** and **(B)** are correct.

(4) Both the statements **(A)** and **(B)** are incorrect.

---

145. योग्य कथन/कथने ओळखा.

(A) महाराष्ट्र हे गुटखा व पान मसाला बंदी करणारे भारतातील पहिले राज्य आहे.

(B) राज्याकरिता स्वतंत्र जलनीती स्वीकारणारे कर्नाटक हे भारतातील पहिले राज्य आहे.

(1) कथन **(A)** बरोबर, कथन **(B)** चुकीचे

(2) कथन **(A)** चुकीचे, कथन **(B)** बरोबर

(3) कथने **(A)** व **(B)** दोन्ही बरोबर

(4) कथने **(A)** व **(B)** दोन्ही चुकीची

Select the correct sentence/sentences :

(A) Maharashtra is the first state in India, that banned Gutkha and Pan Masala.

(B) Karnataka is the first state in India, that adopted separate water policy for the State.

(1) Sentence **(A)** is correct, sentence **(B)** is incorrect.

(2) Sentence **(A)** is incorrect, sentence **(B)** is correct.

(3) Both the sentences **(A)** and **(B)** are correct.

(4) Both the sentences **(A)** and **(B)** are incorrect.

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

146. शिक्षणाचा हक्क कायदा 2009 लागू करण्याकरिता जो खर्च येईल तो कोण सहन करेल?

(a) केवळ केंद्र सरकार (b) केवळ राज्य सरकार

(c) केंद्र व राज्य सरकार मिळून (d) जागतिक बँक

(1) केवळ (a) (2) केवळ (b) (3) केवळ (c) (4) (a) आणि (d)

Who of the following will bear the Expenditure Incurred on implementation of right to education Act 2009 ?

(a) Only Central Government (b) Only State Government

(c) Centre and State together (d) World bank

(1) Only (a) (2) Only (b) (3) Only (c) (4) (a) and (d)

---

147. 'मंगळ मोहिम' कोणत्या देशांनी यशस्वी केली आहे?

(a) अमेरिका (b) रशिया

(c) युरोपीय समुदाय (d) चीन

(1) (a), (b), (c) (2) (b), (c), (d)

(3) (c), (d), (a) (4) (d), (a), (b)

Which countries have been successful in 'Mars Campaign' ?

(a) America (b) Russia

(c) European Community (d) China

(1) (a), (b), (c) (2) (b), (c), (d)

(3) (c), (d), (a) (4) (d), (a), (b)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

148. जोड्या लावा. [जमनालाल बजाज पुरस्कार - 2013 संदर्भात] :

	'A'		'B'
(a)	जी.व्ही. सुब्बाराव	(i)	विधायक कार्यात उल्लेखनीय योगदान
(b)	स्नेहलता नाथ	(ii)	ग्रामीण विकासाकरीता विज्ञान, तंत्रज्ञानाचा वापर
(c)	विद्या दास	(iii)	स्त्रिया व मुलांचा विकास
(d)	ज्यां मरी मलर	(iv)	भारताबाहेर गांधी मूल्यांचा प्रसार

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	(i)	(iii)	(ii)	(iv)
(3)	(ii)	(i)	(iii)	(iv)
(4)	(iii)	(i)	(ii)	(iv)

Match the pairs [With regard to Jamunalal Bajaj Awards 2013] :

	'A'		'B'
(a)	G.V. Subbarao	(i)	Special contribution in Positive work
(b)	Snehalata Nath	(ii)	Use of Science, Technology for Rural Development
(c)	Vidhya Das	(iii)	Development of Child and Women
(d)	Jyon mury Muller	(iv)	Propagate of Gandhian values abroad

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	(i)	(iii)	(ii)	(iv)
(3)	(ii)	(i)	(iii)	(iv)
(4)	(iii)	(i)	(ii)	(iv)

---

149. भारतातील तार सेवेच्या कालखंडाबाबतच्या खालील विधानापैकी कोणते बरोबर **नाही** ?

(1) ती 1850 साली प्रायोगिक तत्त्वावर कोलकोत्ता व डायमंड हार्बर दरम्यान सुरू करण्यात आली होती.

(2) 1854 मध्ये ती सार्वजनिक वापरासाठी उपलब्ध करुन देण्यात आली.

(3) या सेवेत ब्रेल लिपीचा वापर केला जात होता.

(4) 15 जुलै, 2013 पासून ही सेवा अधिकृतपणे बंद करण्यात आली आहे.

Which one of the following statements is **not** true about the era of Telegraph Service in India ?

(1) It was started in 1850 on experimental basis between Kolkota and Diamond Harbour.

(2) It was made available for public use in 1854.

(3) Braille script was used in the service.

(4) The service has been officially stopped from 15th July, 2013.

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

150. जोड्या लावा.

	'A'		'B'
(a)	व्हर्जिन ऑफ पीस	(i)	ब्राझिल
(b)	द मदरलॅण्ड कॉल्स	(ii)	चीन
(c)	स्प्रींग टेम्पल बुद्धा	(iii)	रशिया
(d)	ख्रिस्त द रिडीमर	(iv)	व्हेनेझुएला

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(3)	(iv)	(iii)	(i)	(ii)
(4)	(iii)	(iv)	(ii)	(i)

Match the pairs :

	'A'		'B'
(a)	Virgin of Peace	(i)	Brazil
(b)	The Mother Land Calls	(ii)	China
(c)	Spring temple Buddha	(iii)	Russia
(d)	Christ the Redeemer	(iv)	Venezuela

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(3)	(iv)	(iii)	(i)	(ii)
(4)	(iii)	(iv)	(ii)	(i)

- o 0 o -

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

सूचना — (पृष्ठ 1 वरून पुढे....)

(8) प्रश्नपुस्तिकेमध्ये विहित केलेल्या विशिष्ट जागीच कच्चे काम (रफ वर्क) करावे. प्रश्नपुस्तिकेव्यतिरिक्त उत्तरपत्रिकेवर वा इतर कागदावर कच्चे काम केल्यास ते कॉपी करण्याच्या उद्देशाने केले आहे, असे मानले जाईल व त्यानुसार उमेदवारावर शासनाने जारी केलेल्या ''परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचे अधिनियम-82'' यातील तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

(9) सदर प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपल्यानंतर उमेदवाराला ही प्रश्नपुस्तिका स्वत:बरोबर परीक्षाकक्षाबाहेर घेऊन जाण्यास परवानगी आहे. **मात्र परीक्षा कक्षाबाहेर जाण्यापूर्वी उमेदवाराने आपल्या उत्तरपत्रिकेचा भाग-1 समवेक्षकाकडे न विसरता परत करणे आवश्यक आहे.**

नमुना प्रश्न

प्रश्न क्र. **201.** सतीची चाल नष्ट करण्यासाठी कोणी मूलत: प्रयत्न केले?

(1) स्वामी दयानंद सरस्वती (2) ईश्वरचंद्र विद्यासागर

(3) राजा राममोहन रॉय (4) गोपाळकृष्ण गोखले

ह्या प्रश्नाचे योग्य उत्तर ''(3) राजा राममोहन रॉय'' असे आहे. त्यामुळे या प्रश्नाचे उत्तर ''(3)'' होईल. यास्तव खालीलप्रमाणे प्रश्न क्र. 201 समोरील उत्तर-क्रमांक ''③'' हे वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखविणे आवश्यक आहे.

प्र. क्र. 201. ① ② ● ④

अशा पद्धतीने प्रस्तुत प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाचा तुमचा उत्तरक्रमांक हा तुम्हाला स्वतंत्ररीत्या पुरविलेल्या उत्तरपत्रिकेवरील त्या त्या प्रश्नक्रमांकासमोरील संबंधित वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखवावा. **ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.**

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

SEAL